

prima instanță: S. Procopciuc,
instanța de apel: M. Ciugureanu, B. Bîrca, T. Pelin,

Î N C H E I E R E

26 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Evtușenco Ludmila,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Evtușenco Ludmila împotriva Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” și Strechii Nicolae, intervenient accesoriu Braga Emilia cu privire la încasarea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Evtușenco Ludmila și admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, casată hotărîrea Judecătoriei Orhei din 30 septembrie 2013, prin care acțiunea a fost admisă parțial și emisă o hotărîre nouă de respingere a acțiunii integral,

c o n s t a t ă:

La 30 noiembrie 2012, reclamanta Evtușenco Ludmila s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” și Strechii Nicolae, intervenient accesoriu Braga Emilia cu privire la încasarea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că potrivit p. 1.1. din Contractul din 01.03.2004 „Partea 1 transmite Părții 2 în proprietate bani în mărime de 240 000 (două sute patruzeci mii) lei, iar Partea 2 se obligă să întoarcă suma de bani primită și să achite dobînda pe suma împrumutată, în mărimea și în modul prevăzute de Contract.

Invocă reclamanta că în realitate și-a onorat toate obligațiile contractuale citate, asumate față de Braga Emilia. La rîndul său, Braga Emilia și-a onorat doar obligațiile prevăzute pentru anul 2009.

Astfel, Evtușenco Ludmila a primit brazii pentru sărbătorile de iarnă, doar în cantitate de 2 000 metri liniari, în valoare totală de 120 000 lei.

Susține reclamanta că obligațiile asumate pentru anul 2010 Braga Emilia nu le-a executat, făcând trimitere la circumstanțe care au împiedicat-o să fie corectă față de Evtușenco Ludmila.

La data de 18 ianuarie 2011, Evtușenco Ludmila s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Braga Emilia și intervenientul accesoriu Î.S. „Orhei”, în care a solicitat să fie rezoluționat contractul de împrumut bănesc cu destinație determinată din 01 martie 2004 încheiat între Evtușenco Ludmila (Partea 1) și Braga Emilia (Partea 2), să fie încasate suma de 120 000 lei drept datorie, suma de 360 000 lei drept dobândă ratată, 100 000 lei drept venit ratat, 100 000 lei drept prejudiciu efectiv, să fie încasată penalitatea de 0,3% pentru fiecare zi din suma de 360 000 lei, calculată din 18.12.2010 pînă la executarea hotărîrii”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 iunie 2011 acțiunea Ludmilei Evtușenco a fost admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2012 a fost casată hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 iunie 2011, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evtușenco Ludmila către Braga Emilia, privind rezilierea contractului de împrumut bănesc cu destinație determinată 01.03.2004 și încasarea mijloacelor bănești, cu pronunțarea unei hotărîri prin care:

S-a admis parțial acțiunea Ludmilei Evtușenco către Braga Emilia. Contractul de împrumut bănesc cu destinație determinată din 01.03.2004, încheiat între Evtușenco Ludmila (Parcea 1) și Braga Emilia (Partea 2) a fost declarat rezoluționat. Din contul Emiliei Braga s-a încasat în beneficiul Ludmilei Evtușenco 100 000 lei. În restul cerințelor, acțiunea a fost respinsă cu scutirea Braga Emilia de la plata taxei de stat.

Invocă reclamanta că instanța de apel a constatat că, din recipisa anexată la contractul 01.03.2004 rezultă că, Evtușenco Ludmila și-a onorat toate obligațiile contractuale citate, asumate față de Braga Emilia, astfel achitînd lui Braga Emilia la data de 10.03.2004, de 15.03.2005, de 01.01.2006, de 20.03.2007 a câte 60 000 lei, iar în total suma de 240 000 lei contractați. Din aceiași recipisa rezultă că Braga Emilia și-a onorat obligațiile contractate doar pentru anul 2009, prin transmiterea lui Evtușenco Ludmila a 2 000 metri liniari de brazi, în valoare de 120 000 lei.

În anul 2010 Braga Emilia nu a executat obligațiile asumate față de Evtușenco Ludmila conform contractului din 01.03.2004, deoarece directorul ÎS „Orhei”, N. Strechii, a emis la 16.11.2010 un ordin conform cărui contractul de arendă nr. 06 din 06.02.2004 încheiat între Î.S. „Orhei” și „Braga Emilia” a fost reziliat din momentul înregistrării. Șeful adjunct al Ocolului silvic „Seliște” - Colesnic Ilie a fost obligat a întreprinde toate măsurile legitime în scopul neadmiterii accesului pe terenul nominalizat a transportului și persoanelor străine, astfel terenul fiind luat sub pază și protecție.

Acest ordin a reprezentat un obstacol obiectiv, care a împiedicat-o pe Emilia Braga să execute obligațiile contractuale, pe care le-a avut față de Evtușenco Ludmila, pentru anii 2010 - 2011.

Menționează reclamanta că este în drept să ceară despăgubire de la Î.S. „Orhei” în temeiul prevederilor art. 604 CC al RM, potrivit căruia debitorul răspunde pentru vina reprezentantului său și a persoanelor cărora le-a încredințat executarea contractului în aceeași măsură ca pentru propria vină dacă legea nu prevede că răspunde terțului.

Prin realizarea acțiunii oblice, Evtușenco Ludmila consideră că este în drept să înainteze creanțele sale patrimoniale față de Î.S. „Orhei” și Strechii Nicolae, deoarece este legal de a atrage la răspundere materială persoana cu funcție de răspundere care a activat ilegal în perioada litigioasă în numele Î.S. „Orhei”, care este anume Nicolae Strechii.

Avînd în vedere normele citate mai sus și faptul că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19.07.2012, dos. nr. 2a-1698/12, Braga Emilia a fost recunoscută nevinovată de neexecutarea contractului de împrumut din 01.03.2004, încheiat cu Evtușenco Ludmila, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16.03.2011, dos. nr. 2r-524/11 și hotărîrea Judecătoriei Orhei din 18.07.2011, dos. nr. 2-220/2011, acțiunile Î.S. „Orhei”, din numele lui Strechii Nicolae, au fost recunoscute ca ilegale, îndreptate împotriva lui Braga Emilia și inevitabil împotriva Ludmillei Evtușenco, Î.S. „Orhei”, urmează să compenseze prejudiciile în mod corespunzător.

Invocă reclamanta că din esența contractului, în limitele legale citate, cert este că are dreptul să ceară și achitarea a 360 000 lei, drept dobîndă (venit) ratată, ceea ce aștepta și urma să primească Evtușenco Ludmila de la Braga Emilia dacă nu era să fie împiedicată de Strechii Nicolae, în numele Î.S. „Orhei”, suma formată din diferența valorii de 600 000 lei, pentru 8 000 metri liniari de brad pentru sărbătorile de iarnă, a cîte 60 lei pentru unu metru liniar contractat real și 240 000 lei, suma împrumutului oferit de Evtușenco Ludmila lui Braga Emilia.

Mai indică reclamanta că potrivit calculelor anexate la acțiune, Î.S. „Orhei” urmează să-i achite în folosul ei suma de 194 400 lei, drept penalitate, pentru perioada 28.05.2012-23.11.2012.

Avînd în vedere această normă și conținutul pct. 3.2. din Contractul de împrumut bănesc cu destinație determinată din 01.03.2004, citat mai sus, solicită și penalitatea corespunzătoare, calculată din suma de 360 000 lei, neachitați pînă acum din vina lui Strechii Nicolae, în numele Î.S. „Orhei”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 30 septembrie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat de la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” suma de 360000 lei – dobînda ratată, suma de 100000 lei – venitul ratat, 100000 lei – prejudiciul efectiv, 194400 lei – penalitate și în total suma de 754400 lei și 1000 lei taxa de stat achitată de reclamantă.

S-a încasat de la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” plata pentru taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 21632 lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 10 octombrie 2013, Evtușenco Ludmila a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei din 30 septembrie 2013.

La 15 octombrie 2013, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei din 30 septembrie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, a fost respins apelul declarat de Evtușenco Ludmila, a fost admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, a fost casată hotărîrea Judecătoriei Orhei din 30 septembrie 2013, în partea în care a fost admisă parțial acțiunea și emisă o hotărîre nouă prin care acțiunea a fost respinsă integral.

La 30 aprilie 2014, Evtușenco Ludmila a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, casarea hotărîrii Judecătoriei

Orhei din 30 septembrie 2013, în partea în care acțiunea a fost respinsă, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurenta Evtuşenco Ludmila a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

În special, s-a invocat că instanța de apel a examinat cererea de apel în afara limitelor cererii de apel, iar în urma examinării a creat o situație mai dificilă apelantului, decât cea stabilită prin hotărârea primei instanțe.

Indică recurenta că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, neîntemeiat au respins acțiunea în privința lui Strehii Nicolae.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale

omului.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material.

În context, Colegiul constată că instanța de apel a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei formulându-și opinia corelativ cu prevederile legislație relevante speței.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurenteii, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că motivele indicate în dezacord nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a deciziei, recursul exercitat având caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

În aceeași ordine de idei, Colegiul precizează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, la caz, menționează și jurisprudența CEDO, conform căreii recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purceii contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror atît prima instanță, cît și instanța de apel s-au pronunțat în mod corespunzător.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Evtușenco Ludmila, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 432, art.433 lit. a) CPC, art.440 CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune

Recursul declarat de Evtușenco Ludmila se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru